

DE OUDE TUINMAN EN
- ZIJN BUURKINDEREN

DOOR
JAN VELTMAN

J. M. Bredée

J. M. BREDÉE'S U. M. — ROTTERDAM.

DE OUDE TUINMAN EN ZIJN BUURKINDEREN

DOOR

JAN VELTMAN.

TWEEDE DRUK

LEEFTIJD 6—8 JAAR.

J. M. BREDÉE'S U. M. — ROTTERDAM

Hij liet de meisjes los. . .

[blz. 10

Langs een drukken weg stonden veel mooie huizen. In één er van woonden Wims vader en moeder, en vlak er naast de vader en moeder van Suze.

Wim en Suze waren alle dagen bij elkaar, en als 't goed weer was, speelden ze samen in hun tuin achter het huis.

Wim was soms wild en deed wel eens dom. Tweemaal had hij in de sloot gelegen. Daarom bond zijn moeder hem vast aan een touw, even als een geitje. Dan kon hij, als hij buiten was, niet op den drukken weg en niet bij de sloot komen.

Maar zoo konden Suze en hij niet spelen, wat ze wilden. Beiden vonden dat wel eens verdrietig en Suze verweet hem dan: „Wim, waarom loop je ook altijd weg!”

Aan den anderen kant van de sloot was een wei. Daar graasden schapen en lammeren en twee geitjes. Vaak stonden de beide kinderen daar naar te kijken, want die jonge dieren konden zoo dartel met elkander spelen.

De kinderen hadden wel graag daar bij willen zijn; maar — zij konden niet over de sloot, en — Wim zat vast aan een touw.

Eens, dat ze weer naar de malle kunsten van de geitjes stonden te kijken, zagen ze den ouden tuinman, Lammers,

door de wei komen. Zij kenden hem goed, want hij had hun wel eens kersen en appels toegeworpen, over de sloot heen. Nu riepen ze:

„Lammers! mogen we als-'t-je-b'lieft de geitjes eens aaien?”
Ze bedelden zoo vriendelijk.

„Komt dan maar!” zei de oude man.

Maar de sloot! — Doch verder op was een bruggetje.

„Als-'t-je-b'lieft, Lammers! kom ons even halen!” bedelde Wim.

De man kwam over 't bruggetje naar hen toe. Wims moeder maakte het touw los en de beide kinderen gingen met den tuinman in de wei.

Wat hadden ze daar een schik met die aardige beesjes!

Aan het andere eind van de wei stond een hutje. Daar woonde een arme vrouw met twee kleine meisjes. Die vrouw ging veel uit werken en dan waren die beide kinderen maar alleen thuis. De kleinste heette Kee en de andere Anna. Zij ook kenden den ouden tuinman goed, want ze hadden al vaak kersen en appels van hem gehad. Hij hield veel van Kee en Anna, omdat hij wel wist, dat zij altijd gehoorzaam waren. Al was moeder niet thuis, dan deden ze toch niets, wat moeder verboden had. Lammers wist wel, dat die moeder een vrome vrouw was, en merkte, dat ook de beide kinderen den Heere kenden en liefhadden.

Toen den anderen dag Wim en Suze weer met Lammers in de wei waren, zagen ze de kinderen uit het hutje, en gingen er naar toe. De kleine, vroolijke Kee stond te huppelen en te zingen, en begon dadelijk met Wim te babbelen. Suze en Anna waren ook spoedig goede maatjes met elkaar.

Wim vond het vreemd, dat de kleine Kee daar zoo maar los rond liep. Hij vroeg haar:

„Moet Kee niet aan een touw gebonden?”

Keetje stond vroolijk te huppelen, en zei:

„Ikke niet vastgebonden. Ikke ben niet geitje!”

De tuinman vertelde nu aan Wim, dat de kleine Kee den Heere in den hemel liefhad, en altijd gehoorzaam was. Daarom hoefde ze niet vastgebonden.

Wim begreep dat, en toen hij weer thuis kwam, zei hij: „Moe, ik wil altijd gehoorzaam zijn; dan hoef ik niet meer aan een touw gebonden!”

Goed, dan zou Moe hem niet meer vastbinden.

Hij deed, wat hij beloofd had, bleef nu altijd bij Suze, en kwam niet meer dicht bij de sloot.

Wim en Suze gingen nu vaak met den ouden tuinman langs het weipad naar de kinderen uit het hutje.

Eens op een Zaterdag was 't heel mooi weer. Wim en Suze stonden al lang uit te kijken naar hun ouden vriend; maar hij kwam niet. Want hij was op reis.

Suze begon het wachten te vervelen, en zei:

„Kom, Wim! we gaan naar Anna en Kee. 't Mag wel voor Lammers!”

Ze gingen 't elk aan hun moeder vragen. Ze mochten wel. Want beide moeders dachten, dat ze met den tuinman gingen.

Ze hielden elkander bij de hand, en wandelden over 't bruggetje en langs het weidepad naar 't hutje. Anna en Kee waren blij, dat die rijke kinderen weer bij haar kwamen spelen.

Suze zag nu, dat daar dicht bij 't hutje een zandweg was met hooge boomen. Daar wilde ze graag eens kijken, en ze zei:

„Komt! we gaan naar de hooge boomen!”

Wim wilde wel heel ver. Anna en Kee hadden er ook wel zin in. Moeder had haar nooit verboden, op den zandweg te spelen of te wandelen.

Hand aan hand stapten ze er met hun vieren op uit. O, dat vonden ze zoo aardig, en ze hadden een schik, of ze naar een feest gingen. De kleine Kee babbelde druk met Wim, en Anna en Suze vertelden elkander als oude wijfjes.

En ze liepen al verder en verder, zonder er aan te denken, dat ze weer naar huis moesten. Aan den kant van den weg zagen ze bloemen, en begonnen ze te plukken.

En terwijl ze bloemen plukten, zagen ze rijpe bramen. Ze wierpen nu hun bloemen weg en plukken de heerlijke vruchten. Nu waren ze in Luilekkerland; ze plukken, ze smulden, o! Spoedig waren hun handen, hun tong, hun lippen rood en blauw van de bramen. Ze vonden dat heel mooi. En ze smulden, en ze lachten, en ze babbelden...

Maar dat ze al heel ver van huis waren, daaraan dachten ze niet. En wisten niet, dat er thuis op hen gewacht werd, en dat hun moeders hun riepen, en naar hen zochten, en overal naar hen vraagden.

Ze gingen altijd maar verder, verder.

Langs den drukken weg, waar veel mooie huizen stonden, liep een dame te schreien en te zoeken. Aan de menschen, die haar voorbij kwamen, vroeg ze:

„Heb je mijn kleinen jongen ook gezien? Hij heeft een lange grijze bloese aan, en daar een zwart jekkertje over heen. 't Is een bleek, tenger ventje met mooie bruine oogen!”

Maar niemand had zoo'n ventje gezien.

Een andere dame liep den anderen kant uit en vroeg:
„Heb je mijn meisje ook gezien? Het heeft een rood jurkje aan en een zwarte cape daar overheen. 't Is een gezonde dikzak met wangetjes als rozen.”

Maar niemand had zulk een meisje gezien.

Langs den zandweg liep een werkvrouw, met tranen in de oogen, en ze zocht overal, en vroeg aan allen, die ze ontmoette:

„Heb je mijn beide meisjes ook gezien? Zij hebben niets aan dan een versleten, verschoten jurkje, klompjes aan, en niets op 't hoofd. Ze zien er gezond uit; de grootste kijkt wat donker, maar de kleinste lacht of zingt altijd.”

Maar niemand had de meisjes gezien.

En de vrouw bad den Heere, dat Hij haar kindertjes zou bewaren en weer thuis brengen. Ze zocht overal, en riep luide:

„Keetje! Anna!”

't Werd al donker.

Wims vader en Suze's vader waren thuis gekomen, en dadelijk op de fiets gestapt, en ieder een kant uitgegaan om de verloren kinderen te zoeken. Ze waren al heel ver geweest, maar kwamen zonder de kinderen terug.

Nu huilden de moeders nog meer. Want ze dachten, dat de kinderen verdronken waren. En dadelijk gingen de vaders er weer op uit, om de kinderen te zoeken.

En heel veel menschen gingen nu zoeken langs slooten en paden, in velden en tuinen. Overal klonk het:

„Wim en Suze! — Suze en Wim!”

En 't werd al donkerder en donkerder. En nog meer men-

schen gingen zoeken, en dezen namen een lantaarntje mee.

Lammers, de oude tuinman, had een zoon, die bakker was in een naburig dorp. Daar ging hij gewoonlijk ééns in de week naar toe, en bracht dan allerlei bakkerswaren voor zijn gezin mee terug. Vandaag ook was hij bij zijn zoon geweest, en keerde nu langs den zandweg weer naar huis. Aan den arm droeg hij een mand met wittebrood, krentebrood en koek.

Toen hij op stap ging, bij zijn zoon vandaan, begon het al te donkeren. Op den eenzamen zandweg ontmoette hij maar zelden een mensch. Er kwam een vrouw met een geit hem voorbij, dan een jongen met een schaap en een meisje met een kruiwagen. Maar in de verte zag hij iets heel vreemds: een zwart schaap — meende hij — en een rood schaap en twee witte schapen. Heel, heel traag scheen dat vreemde zich te bewegen. En 't kwam dezen kant uit. Een rood schaap . . . dat had hij nooit gezien.

Hij hoorde een kind schreiën. Neen, 't zouden wel geen schapen zijn. Hij liep wat sneller, om spoediger te weten, wat daar toch wel was.

Och, 't waren vier kinderen! Een jongetje en drie meisjes.

„Lammers! Lammers!” hoorde hij een schorre schreiende meisjesstem. Doch hij kon niet denken, dat, zoover van huis, dit één van zijn vriendinnetjes was.

Nog wat nader komende, herkende hij eerst den kleinen Wim. En Wim herkende zijn ouden vriend. Hij liet de meisjes los, en liep met uitgestrekte handjes op den tuinman toe, en jammerde:

„O, Lammers! ik ben zoo moe, en ik heb zoo'n honger!”

De tuinman nam hem dadelijk in zijn armen.

„Mijn lieve jongen!” zei hij, „hoe kom je toch hier zoo ver?”

Nu begonnen de meisjes ook te schreien en te jammeren.

Terwijl de oude tuinman neerhurkte, gingen ze allemaal dicht tegen hem aan staan.

De kleine Kee schreide:

„Lammers, ik ben zoo moe, en ik heb zoo'n honger!”

„Nou,” zei de man, „ik heb voor jullie alle vier eten genoeg bij me. Kijk eens! — En als je genoeg gegeten hebt, gaan we samen naar huis. En dan zal ik Wim dragen!”

Dat was een heerlijke tijding! De kleine Kee lachte al, en Suze en Anna begonnen nu ook. Wim hield op met schreien.

„Komt, dan eerst bidden!”

De beide zusjes vouwden de handen en sloten de oogjes; maar Suze en Wim wisten niet, wat bidden was.

De tuinman bad kort, dat de Heere de spijze zou zegenen, en dat ze spoedig allen weer gezond thuis mochten zijn. Toen hij „Amen” had gezegd, bad Keetje:

„Lieve Heere, zegen deze spijze, om Jezus' wille, amen!”

En toen Anna:

„Heere, zegen deze spijze, en geef ons het eeuwige leven, om Jezus' wille, amen!”

Daar stonden ze om die volle mand! Lammers sneed met zijn groote zakmes flinke sneden krentenbrood, en deelde rond.

„Eet maar, zooveel je lust. Een als je daar genoeg van hebt, krijg je lekkere koek!”

Och, wat smulden ze. En hij sneed maar brood en koek. Eindelijk hadden alle vier genoeg.

„Nu maar den Heere danken, en dan stappen we op.

De beide zusjes deden weer als bij 't bidden, en Wim en Suze vouwden nu ook de handen en sloten de oogen. Na de dankzegging kregen ze elk nog een paar zuurtjes, en zei Lammers:

„Nu stappen we op, en dan moeten jullie mij eens vertellen, hoe je hier gekomen bent, en waar je naar toe zoudt!”

De oude man nam Wim op den rug, en de mand in den arm.

„Komt nu maar!”

Doch Suze bleef staan, en zei:

„Nee, Lammers! — dezen kant uit, anders komen we niet thuis!”

„Wel neen, kind!” zei hij, „je hebt het mis. Je moet met mij dézen kant uit. Ik weet den weg, en jij niet. Kom!”

Daar scheen ze niéts van te begrijpen.

„Dan gaan we nog verder van huis!” pruilde ze, maar ze ging toch mee.

„En vertel mij nu eens, hoe je hier, zoo ver, gekomen bent!”

Suze, als aanvoerster, deed het woord:

„Wij wilden naar de hooge boomen, en toen hebben we bloemen geplukt, en bramen gezocht, o, zoo veel. En toen we geen bramen meer lusten, zijn we terug gegaan naar huis. Maar 't is zoo ver, zoo heel ver!”

De oude man begreep nu, dat de kinderen wel meenden, dat ze op weg naar huis waren, maar den verkeerden kant uitliepen, en dus altijd verder en al verder van huis gingen.

„En, Lammers, wij heb allemaal geschreid!” babbelde de kleine Kee. „En Anna heb gebid, en ik heb ook gebid. En toen zag wij Lammers!”

„Ja, kinderen!” zei Lammers, „als we in nood zijn,

kunnen we niet beter doen, dan den Heere in den hemel om hulp vragen. Hij kan en wil ons altijd helpen."

De man zag, dat de meisjes erg moe waren. Hij had wel graag de kleine Kee ook op zijn rug willen nemen, maar hij had al genoeg te dragen. Om ze haar moeheid te doen vergeten, vertelde hij ze mooie geschiedenissen uit den Bijbel.

Hij werd zelf ook moe, en wenschte, dat er een paard en wagen mocht komen, waarin ze naar huis konden rijden. Want het was nog zoo ver.

Doch daar kwam een jongen met een leege kar langs den weg. Lammers vroeg hem, of hij voor een gulden de kinderen in de kar naar huis wou rijden.

„Wel graag!" zei de jongen.

Lammers zette nu Wim en de meisjes in de kar. Hij trok zijn overjas uit, en legde deze als een deken om de kinderen heen, zoodat ze er warmpjes ingestopt zaten.

„Zie zoo! nu ik trekken en jij duwen!"

't Ging zwaar in 't zand. De tuinman trok, zoo hard hij kon, omdat hij vermoedde, dat de ouders zeer ongerust zouden zijn.

Maar spoedig was de man zoo moe, dat hij niet verder kon.

„Laten we even rusten!" zei hij tot den jongen.

Toen ze stil stonden, hoorden ze een vrouw roepen:

„Anna en Kee! — Anna en Kee!"

De kinderen hoorden het, en Anna riep heel luid terug:

„Moeder! moeder! wij zijn hier!"

Nu hoorden ze, dat de vrouw in eens hard begon te loopen. Toen ze haar kinderen gezond en wel in de kar vond, schreide ze van blijdschap. Ze kuste de kinderen, en zei:

„O, Heere, ik dank U, dat Gij mij verhoord hebt!”
En wat bedankte ze den tuinman!

Zij vertelde nu, dat een meisje haar had gezegd, dat ze al vóór den middag vier kinderen dezen kant uit had zien gaan. En nu ze wist, dat ook Wim en Suze in de kar waren, zei ze:

„O, die arme ouders zijn zoo bedroefd. Zij zoeken al den heelen dag, maar zij zoeken enkel langs den straatweg. Zij denken, dat de kinderen verongelukt of gestolen zijn.”

Toen vroeg ze aan den jongen:

„Kun jij hard loopen?”

„Als een haas!” zei de jongen, en dadelijk vloog hij weg, om te vertellen, dat alle vier kinderen gevonden waren en spoedig thuis zouden zijn.

De tuinman duwde nu de kar, en de vrouw trok. Maar 't ging zoo zwaar in 't mulle zand, en zoo langzaam.

Daar kwamen twee heeren op de fiets. 't Waren de vader van Wim en de vader van Suze. Bij de kar stapten ze van de fiets. Wat waren ze blij, dat ze de kinderen gezond en wel in de kar zagen. En wat waren de kinderen blij. Zij bedankten den tuinman heel hartelijk; maar deze zei: „God heeft het zoo beschikt, dat ik hier langs kwam; Hem alleen komt de dank toe!”

Om gauw thuis te zijn, zouden de heeren trekken, en Lammers en de vrouw duwen. Maar de jongen, die geloopt had als een haas, kwam al weer terug. En daar niet één van allen de kar zoo goed kon besturen als hij zelf, en hij wel wist, hoe moe de tuinman was, zei hij:

„Dan moet nu de oude man bij de kinderen in de kar!”

De heeren vonden dat heel goed, en Lammers wou het wát graag.

Hoe gelukkig waren de kinderen, dat hun oude vriend bij hen in de kar was!

Eindelijk waren ze bij 't hutje.

Lammers gaf den jongen een gulden en bedankte hem. De beide vaders ook bedankten hem vriendelijk en gaven hem geld.

De vrouw groette allen en ging met haar kinderen in huis.

De tuinman en de heeren, elk met zijn kind aan de hand, stapten langs 't weidepad naar huis. Suze en Wim riepen: „Moe! — Moe!”

De moeders stonden in den tuin te wachten, en hoorden het vroolijke roepen van haar kind. O, wat waren ze blij! Haastig liepen ze de kinderen tegemoet; ze drukten ze aan haar hart en kusten ze. Want zij waren zoo blij, alsof Wim en Suze dood geweest, en weer levend geworden waren.

Allen bedankten den tuinman; maar deze zei:

„God heeft het zoo beschikt, dat ik daar langs kwam; Hem alleen komt alle dank toe!”

Den anderen dag konden de kinderen zelf vertellen, hoe het was toegegaan. En nu begrepen allen wel, dat Suze de schuldige was. En zij was de oudste. Nu, ze kreeg een ernstige vermaning van haar ouders. Zij beloofde, dat ze 't nooit weer zou doen.

Wim overlegde, dat, als hij vast gebonden was geweest, ze niet op den dwaalweg zouden gekomen zijn.

„Moe!” zei hij, „bind mij maar weer vast!”

Maar moe zei:

„Neen, lieve jongen! je hebt nu wat geleerd!”

Alle vier kinderen hadden wat geleerd: dicht, heel

dicht bij huis blijven, dát was 't veiligste. En vóór alles eerst vader of moeder vragen, of ze mochten.

De oude tuinman bleef de vriend van de vier kinderen. Hij gaf Suze en Wim vrijheid, om langs 't weipad naar 't hutje te gaan zoo vaak ze wilden, mits ze 't eerst aan hun moeder vroegen. Ze waren daar graag bij en in 't hutje, omdat Kee en Anna zulke lieve, gezellige meisjes waren. En de werkvrouw was ook altijd heel vriendelijk

Kee en Anna kregen beter kleeren van Suze's moeder. En de werkvrouw mocht nu alle dagen het overgeschoten eten van beide moeders halen. Van Wims moeder kreeg ze gedragen kleeren.

Suze en Wim aten nu vaak een boterham in 't hutje. En ze leerden daar bidden en danken.

En als ze nu en dan met den ouden vriend in de wei waren, zei Wim vaak:

„Lammers! vertel nog wat van den Heere in den hemel!”

Dat deed de oude man graag. En wat luisterden ze dan alle vier! — Want zij wisten, dat die Heer in den hemel hen had bewaard, en weer thuisgebracht.

